

Мариета Мицева
Втора награда

I. БЪЛГАРИЯ В ЕС

Единството на Европа бе мечтата на малцина. То стана надежда за мнозина. Днес е необходимост за всички нас. Единството на Европа, дами и господа, е необходимо за нашата сигурност, за нашата свобода, за нашето съществуване като нация и за всички нас като общност от духовно съзидателни народи.

Конрад Аденауер

“България в Европейския съюз” беше сбъдването на мечта, постигането на дълго желана и преследвана цел, за която работиха много правителства от най-новата ни история след 10 ноември 1989 г. За съжаление обаче тези правителства не запознаха обикновения българин с това, какво точно представлява ЕС. Там беше и коренът на причината същият този обикновен българин да остане с измамната представа, че след 1 януари 2007 г. всички негови проблеми ще бъдат решени. Не бива да виним за тази заблуда единствено правителствата – немалка роля изиграха и медиите, които представяха присъединяването на нашата държава към ЕС като едва ли не моментална божия благодат. Факт е обаче, че единственото различно, което се случи на обикновения българин на първия ден от 2007 г., беше наличието на махмурлук и спад в еуфорията.

България има своето място в ЕС, но за да го заеме, е нужно да се промени цялостната психология на нашия народ, който от години насам е научен да чака, а не да действа. ЕС дава много възможности, но трябва да има и кой да може се възползва от тях. Вероятно проблемът е в мотивацията, която е силно занижена поради липсата на вяра в институциите и постоянно *изскачащите* в публичното пространство скандали, свързани със злоупотреби и корупция.

Политика не се прави само с пожелания. Политика не се прави само със слабост.

Конрад Аденауер

Факт е, че присъединяването на България към Европейския съюз беше свързано с големи жертви от българска страна. Най-голямата от тях беше затваряне на реактори от АЕЦ, осигуряващи енергийната стабилност в региона.

Друг факт е, че дълги години България беше място, където можеше да се намери евтина работна ръка, така нужна за по-големите печалби на европейските производители, предпочитащи да изместят производствата си на места, където квалификацията на работниците не отстъпва по нищо на западната, но цената на наемния труд е по-ниска.

Трети факт е, че минималната работна заплата у нас не е достатъчна да поеме дори елементарните хранителни нужди на един индивид на фона на нарастващата инфлация. За размерите на пенсиите пък коментарът е повече от излишен. България е най-бедната страна от ЕС.

Четвърти факт е, че цените на хранителните стоки у нас вече станаха непосилни за по-голямата част от българските домакинства. Не е тайна, че много българи вече предпочитат да пазаруват от съседна Гърция, където съотношението цена – качество е много по-добро от предлаганото на нашия пазар.

Пети факт е, че България от години е донор на мозъци за Западна Европа и след присъединяването към ЕС вече няма какво да спре младите хора да получат признанието и адекватно полагащото им се за положения труд възнаграждение, каквото в много редки случаи получават у нас.

Шести факт е, че е твърде вероятно обслужването в здравната сфера да бъде силно затруднено в близко бъдеще, тъй като се забелязва тенденция медицинските специалисти да предпочитат работата в чужбина, където условията и заплащането са много по-добри.

Седми факт е, че корупцията достига такива равнища, които правят България смешна в ЕС. Ако всичко у нас беше наред, както определени лица се опитват да ни убедят от телевизионния екран, парите по програмите ФАР и САПАРД нямаше да бъдат спрени.

Осми факт е, че всекидневно научаваме за нови трагедии – домът в Могилино, катастрофата във влака за Червен бряг и много други, при чието изброяване сърцето на човек се свива. Причината не е друга, а ненавременните, неадекватни и несъгласувани действия на институциите, които винаги са след настъпването на събитието, и прехвърлянето на топката на вината – изкусно и обиграно жонглиране,

което на моменти кара обикновения зрител на тези сцени да се замисля дали не се намира в някой цирк.

Изводът от цялото това изброяване на факти е, че политиката на българските правителства досега, и особено на последните две, е предимно пожелателна, а реално взетите мерки по наболелите социални, икономически и други проблеми са твърде неефективни. Въпреки че вече граници за българина в Европа няма, липсата на финансови средства не му позволява да пътува и да се възползва от тази нова свобода.

Политиката е изкуството на възможното, а ми се иска да вярвам, че е възможно да “догоним” (и то възможно най-бързо) развитите индустриални държави. Това **не е въпрос на пожелание, а на воля за действие**. На отстояване на националния интерес в рамките на Обединена Европа.

За да намери България своето адекватно и равнопоставено място в ЕС, крайно време е българинът да стане активен, да се отърси от вменията му в продължение на близо две десетилетия комплекс на “тъмен балкански субект” и да вземе реално участие в развитието на България. Нужна е по-добра разяснителна кампания относно оперативните програми на ЕС за периода 2007-2013 г. Необходимо е на българите да им бъде показано как да разработват проекти за себе си, какви са възможностите и изискванията, защото в противен случай голяма част от средствата по тях няма да бъдат усвоени.

II. ЕС В БЪЛГАРИЯ

ЕС е в България отдавна – по един ли друг начин. ЕС има предимно икономически измерения. Търговският обмен между България и Общността винаги е бил огромен, а след присъединяването ни ще продължи да нараства.

Ново явление през последните години е закупуването от страна на граждани на ЕС на недвижима собственост на територията на страната. Цените на нашите имоти са все още ниски на фона на средните за Общността, а страната ни е с красива природа и е привлекателна за развиване на селския туризъм. Курортите ни по Черноморието, както и Банско, са хитови дестинации за чуждестранните туристи от години, а присъединяването на страната към ЕС допълнително увеличи престижа им. Все повече компании, чиито седалища са базирани в ЕС, разкриват свои клонове в България.

Друг начин, по който ЕС стъпи в България много преди присъединяването на страната към Общността, бяха смесените бракове, които могат само да докажат, че напред се върви не чрез изолиране и

капсулиране, а чрез премахване на бариерите, чрез отваряне на границите и най-вече – чрез отваряне на сърцата на хората едни към други.

III. МОЕТО МЯСТО

Макар че през целия си живот съм живяла само на едно място – в България – **аз се чувствам достоен гражданин на Европа**. В моя живот ЕС присъства отдавна – още от масовизирането на Интернет, когато започнах да чета материали на английски и испански език, които смятах за полезни за чуждоезиковото ми обучение. След това открих възможностите за комуникация в мрежата в реално време и се запознах с много и най-различни хора. Тогава бях на 16 години. Създадох приятелства, които съществуват до днес. Имам приятели от Франция, Великобритания, Финландия, Дания, Испания... От тях научих, че хората в цяла Европа са еднакви, имат едни и същи проблеми и изживяват същите болки и радости, имат сходни съдби. Разлики, разбира се, съществуват, но с течение на времето стават все по-малки.

Като повечето млади хора у нас аз все още търся своето място под слънцето. Все още не мога да кажа дали ще посрещам изгревите и залезите в Благоевград или в София. А защо не и в Амстердам или в Брюксел? Знам обаче едно – не бих отишла в Западна Европа като *черноработничка*, защото не това беше причината да вляза в университета. Висше образование не е нужно, за да миеш чинии или подове на другия край на Стария континент.

Бих отишла в Западна Европа на екскурзия. Бих отишла там, за да повиша квалификацията си. Бих заминала, за да работя на позиция, отговаряща на знанията и уменията ми. Възможностите и перспективите за реализация пред мен след присъединяването на България към ЕС са много. Аз все още търся своето място в ЕС, държава членка на който България е вече повече от година. Сигурна съм, че ще го намеря – едно достойно място на човек, който учи усърдно и работи много над себе си, защото иска в утрешния ден този труд да се отплати.